Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 12 maart 2024
Voorstel: 2024-026

Zaaknummer: 1894/2024/2895361
Documentnummer: 1894/2024/2895900
Datum collegebesluit: 29 januari 2024

Onderwerp
Kaderstellingen 2024: Ruimte, Sociaal Domein, Vitale Gemeenschappen en Economie

Openbaarheid
Alle stukken zijn openbaar.

Voorstel

1 De kaderstelling Ruimte 2024 vast te stellen en de kaderstelling Ruimte 2017 in te trekken.
2 De kaderstelling Sociaal Domein 2024 vast te stellen en de kaderstelling Sociaal Domein 2017 in te trekken.
3 De kaderstelling Vitale Gemeenschappen 2024 vast te stellen en de kaderstelling Vitale Gemeenschappen 2017 en de kaderstelling Kunst en Cultuur onderdeel Erfgoed 2023 in te trekken.
4 De kaderstelling Economie 2024 vast te stellen en de kaderstelling Economie 2017 in te trekken.

Inleiding
Kaderstellingen: wat zijn het?
De kaderstellingen zijn het meerjarig beleid dat de raad vaststelt op de volgende zes thema's: Ruimte, Sociaal Domein, Vitale Gemeenschappen, Economie, Integrale Veiligheid en Bestuur, Communicatie en Dienstverlening. Dit beleid stelt de raad in staat in samenhang te sturen op de lange termijn en valt onder de kaderstellende rol van de raad.

De kaderstellingen vinden hun inspiratie in de drie kernwaarden die in de Perspectievennota staan opgenomen; diversiteit, duurzaamheid en zelfsturing. De kaderstellingen sturen het specifieke raadsbeleid en het uitvoeringsbeleid van het college dat wordt opgesteld aan. Daarnaast vormen de kaderstellingen ieder jaar weer het 'hart' van onze begroting waarin we consequent middelen en inhoud aan elkaar koppelen.

Kaders stellen: hoe deden we dat?
In 2014 spraken we als gemeente de ambitie uit om met een vernieuwende manier van besturen bij te dragen aan het goede leven in Peel en Maas. In een interactief proces hebben inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers hun 'gedroomde toekomst' gedeeld. Wij vroegen aan de deelnemers welke stappen zij al zetten om van deze gedroomde toekomst werkelijkheid te maken. Daarna stelden we onszelf de vraag wat wij als overheid aan de waardevolle bewegingen van 'buiten' kunnen toevoegen om de droom(mede) werkelijkheid te maken en voor welke wettelijke taken we zelf aan de lat staan. De raad stelde in de jaren daarop per thema onze eigen opdracht als overheid vast.

Inmiddels zijn we 10 jaar verder en is Peel en Maas gegroeid als een gemeente die aanvullend wil zijn op al het waardevolle dat in gemeenschappen gebeurt. Zaken waarvoor we als lokale overheid 'aan de lat staan' willen we met kwaliteit uitvoeren. Aangezien de nu van kracht zijnde kaderstellingen vastgesteld zijn in 2017/2018 en er een aantal fundamentele ontwikkelingen in de samenleving spelen, is eind 2022 door de raad besloten om onze kaderstellingen gefaseerd te herijken. Daartoe is begin 2023 wederom een interactief proces opgestart.

Kaders stellen: hoe doen we dat nu?
De manier waarop we als Peel en Maas als meervoudige overheid in de wereld staan, staat nog steeds overeind. Dat betekent dat ook de kaderstellingen die nu voorliggen niet van achter de tekentafel in het Huis van de Gemeente zijn gemaakt. De ingrediënten waarmee we de kaderstellingen opbouwen zijn wel verfijnd. Zij komen voort uit gesprekken die we dagelijks met ‘buiten’ hebben, waardevolle inzichten die door gemeenschappen naar voren worden gebracht in bijvoorbeeld dorpsontwikkelingsvisies en inzichten die we kunnen halen uit data waarover we als gemeente zelf beschikken of waarin bijvoorbeeld het CBS voorziet. Deze informatie is gebundeld in ‘omgevingsbeelden’. Dit zijn documenten waarin zo feitelijk mogelijk een aantal trends en ontwikkelingen zijn benoemd die relevant zijn voor de kaderstelling op een bepaald thema. De omgevingsbeelden zijn als bijlage bij de kaderstellingen gevoegd. Aanvullend daaraan organiseerden we voor de herijking van de kaderstellingen zogenaamde ambitiegesprekken voor, in dit geval, vier van de zes thema’s. Dat zijn gesprekken met inwoners die een interessante kijk hebben op een thema. De omgevingsbeelden zijn gebruikt als achtergrondinformatie tijdens die gesprekken.

Op basis van alle inzichten heeft het college een eerste concept ‘gedeelde ambitie’ opgesteld. Die is getoetst bij de deelnemers aan de ambitiegesprekken, in bestaande (netwerk)overleggen met partijen die actief zijn op het specifieke thema en bij de raad.

Op basis van die gedragen ambitie heeft het college per thema concept programmadoelen opgesteld die we als gemeente kunnen stellen om de gedeelde ambitie mede te realiseren. We geven, meer dan in de eerste ronde kaderstellingen, nadere duiding aan de programmadoelen. Ook formuleerden we kaderstellende uitgangpunten zodat de raad ook daadwerkelijk richting bepaalt met de kaderstelling. Naast het aanvullend zijn op de omgeving stellen we ook programmadoelen op die gaan over wat we als overheid/politiek zelf willen. Zo wordt duidelijk waar we zelf voor aan de lat staan en aan welke wettelijke verplichtingen we moeten voldoen.

Kaders stellen: hoe maken we de kaders concreet?
Voor ieder programmadoel formuleren we jaarlijks uitvoeringsafspraken die aangeven wat het college dat betreffende jaar voornemens is te doen om een bijdrage te leveren aan het bereiken van een programmadoel. Deze uitvoeringsafspraken nemen we op in de begroting, waarmee we beleidscyclus en P&C-cyclus aan elkaar koppelen. De uitvoeringsafspraken zijn daarmee een herkenbare concretisering van de programmadoelen.

Kaderstellingen: de besluitvorming
De raad krijgt de kaderstellingen op deze vier thema’s in een, exclusief voor dit onderwerp georganiseerde, commissie- en raadsvergadering voorgelegd zodat er voldoende tijd is voor het politieke debat over deze kaderstellingen en de raad een integraal besluit kan nemen.

Beoogd effect
Het meerjarenbeleid vastleggen en daarmee de opdracht van de raad aan het college.

Argumenten

1 t/m 4 *De kaderstellingen sluiten aan de kracht van de omgeving*
Vanuit onze kernwaarden hebben we geluisterd naar mensen uit de samenleving die "het goede leven" nastreven. Op basis van onder andere deze gesprekken beschreven we ‘gedeelde ambities’ in de kaderstellingen die aansluiten op onze kernwaarden en de basis vormen voor de programmadoelen.

1 t/m 4 *De geformuleerde programmadoelen maken onze opdracht en rol duidelijk.*
De programmadoelen dragen bij aan het realiseren van de gedeelde ambities. Op die manier zijn we een overheid die aanvullend is op de kracht die in de samenleving zit. Daarnaast stellen we ons de vraag wat er nog meer aan overheidsopgaven zijn die volgen uit wetgeving of omdat we vinden dat er zaken nog moeten worden opgepakt door de overheid. In de programmadoelen komen de politieke prioriteiten tot uitdrukking.

3 *De urgentie om het onderdeel Erfgoed 'naar voren' te halen is effectief gebleken.* Met deze kaderstelling proberen we zoveel als mogelijk te voorkomen dat er aanvullende kaders van de raad nodig zijn. Hoe compacter en integraler de kaderstellingen zijn, hoe krachtiger de sturing van de raad is. Inmiddels is op basis van het in 2023 vastgestelde onderdeel Erfgoed van de kaderstelling Kunst en Cultuur door het college uitvoeringsbeleid opgesteld. De raad heeft de erfgoedverordening vastgesteld en er zijn noodzakelijk stappen gezet om te komen tot bescherming van het erfgoed. De tekst van de eerder door de raad vastgestelde kaderstelling is overgenomen in deze kaderstelling en vervolgens 'in lijn' gebracht.

Financiën
We passen de programmateksten (dus de programmamissie, de programmadoelen en uitvoeringsafspraken) in de begroting 2024 aan bij de eerste bijstellingsrapportage. Deze komt aan de orde in de raad van juni. Als de nieuw vastgestelde programmadoelen financiële gevolgen hebben voor de begroting 2024 dan worden deze ook meegenomen in de bijstellingsrapportage.

Juridische afwegingen
Er zijn geen directe juridische risico's. Dit voorstel bindt de overheid aan zijn eigen hernieuwde kaders.

Communicatie
De gedeelde ambities in de vier kaderstellingen zijn tot stand gekomen in een interactief proces met inwoners en andere inzichten van 'buiten'. Hierover heeft communicatie
met deze inwoners plaatsgevonden. Na vaststelling door de gemeenteraad, worden de kaderstellingen op een aantrekkelijke wijze ontsloten via de gemeentelijke website. De deelnemers aan de ambitiegesprekken ontvangen dan een bericht dat de kaderstellingen zijn vastgesteld, met een verwijzing naar het resultaat.

Uitvoering
De nieuw vastgestelde programmadoelen worden verwerkt in de P&C-documenten.
Nadat dit gedeelte van het proces van de herijking van de kaderstellingen is afgerond, wordt ook het uitvoeringsbeleid gericht op de uitvoering waar nodig hernieuwd. De kaderstellingen voor de thema's 'Integrale Veiligheid 'en 'Bestuur, Communicatie en Dienstverlening' worden nu voorbereid door het college en worden begin 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas,

de gemeentesecretaris/directeur,	de burgemeester
K.H. Werps-Aerts	W.J.G. Delissen-van Tongerlo

Behandelend portefeuillehouder: allen

Bijlage(n): de kaderstellingen 2024: Ruimte, Sociaal Domein, Vitale Gemeenschappen en Economie.

Ter inzage: n.v.t.